

N:o 8.

Ank. till Riksd. Kansli den 27 Febr. 1877, kl. 1 e. m.

Andra Kammarens Andra Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 6, i anledning af väckt motion angående anteckning i Kyrkoböckerna om insättningar i lifränte- och kapitalförsäkringsanstalt.

Vid det förhållande, att numera rätt ofta kommunalstyrelser så väl som enskilda personer, vid barns födelse eller under deras minderårighet, uti lifränte- och kapitalförsäkringsanstalt insätta belopp, afsedda att i framtiden bereda barnen ett årligen utfallande understöd, men det lätt händer, att beviset om sådan insättning för den blifvande understödstagaren förkommer, och i följd deraf svårigheter i afseende å bevisandet af personens identitet uppstå eller hela saken faller i glömska, hvarigenom ändamålet med insättningen förfelas, har Herr *S. Johnson* uti motionen N:o 9 föreslagit: "det Riksdagen måtte för sin del besluta och Kongl. Maj:ts pröfning underställa en lag af innehåll att

"enär inför vederbörande prestman behörigen styrkes, att belopp blifvit i "och för någons framtida understöd i lifränte- och kapitalförsäkringsanstalt insatt, "anteckning så väl om det insatta beloppets storlek, som om dagen för dess insättande skall i kyrkoböckerna göras samt förhållandet sedermera alltid uti de af "prestskapet utfärdade betyg anmärkas".

Utskottet, som visserligen funnit motionens syfte vara godt, då det afser att bereda större säkerhet derför att insats i ränte- och kapitalförsäkringsanstalt för barn icke måtte komma i glömska, tror dock att de fall skola blifva ytterst sällsynta, då barns målsmän, och barnen sjelfva, sedan de hunnit utöfver den spädare åldern, icke hafva kännedom derom, att för dem insatser i ränte- och kapital-

Bih. till Riksd. Prot. 1877. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 5 Häft.

försäkringsanstalt blifvit gjorda. Dertill kommer, att någon erfarenhet utaf behovet af den föreslagna åtgärden ännu icke vunnits eller kunnat vinnas; att, för det närvarande åtminstone, upplysning saknas, så väl om beskaffenheten af den anteckning, som skulle i kyrkoböckerna göras, så att anteckningen icke må obehöfligt varda utsträckt, men ändå tillräckligt upplysande, som om sättet huru insättningarne skola bringas till presterskapets kännedom och vederbörligen styrkas; att redan nu finnas ej mindre än elfva ränte- och kapitalförsäkringsanstalter, till följd hvaraf det naturligtvis blefve nödigt att anteckningen visade i hvilken anstalt insättningen blifvit gjord; samt slutligen, att ett nådigt bref af den 17 Januari 1851, afgifvet på grund af Styrelsens för ränte- och kapitalförsäkringsanstalten i Stockholm derförut gjorda underdåniga anhållan om tillägg till reglementet, åsyftande ett åläggande för presterskapet om anteckningar af samma art som motionen afser, ehuru i större omfattning, visar att samtliga domkapitlen i riket jemte Stockholms stads konsistorium, uppå mångfaldige uppgifne skäl afstyrkt ett så beskaffadt åläggande för presterskapet, som blifvit ifrågasatt.

På grund häraf och då således åtskilliga praktiska svårigheter möta förverkligandet af motionärens förslag, får Utskottet hemställa,
att förevarande motion icke måtte någon åtgärd föranleda.

På Utskottets vägnar:

Adolf Helander.

Reservation:

af Herr *Granlund*, med hvilken Herr *Meijerqvist* instämde: "Utskottet medgifver, att motionens syfte är godt och afser att bereda större säkerhet derför att insats i ränte- och kapitalförsäkringsanstalt icke måtte komma i glömska, men förutsätter dock att dylika fall skola blifva ytterst sällsynta.

Men då man har sig bekant, att ett stort antal kommuner i olika delar af landet föranstaltat om dylika insättningar för en mängd späda fattiga barn samt en mängd godsegare, fabrikanter och andra arbetsgifvare för sina arbetares barn för att i de flesta fall bereda dem lifränta vid en *framskriden ålder*, och då dessa insättningar först under de sednare åren i någon betydligare grad tilltagit, har icke någon erfarenhet utaf behovet af den föreslagna åtgärden ännu kunnat vinnas. Mångfaldiga äro dock de tillfällen då dylika motböcker kunna bortkomma.

Ja, det torde ock hända, att mångt barn, för hvilket insättning skett, men hvars motbok förvaras af gifvaren eller någon annan, kan blifva i okunnighet om bokens tillvaro och vid en afflyttning från födelseorten gå miste om densamma. Förvexlingar kunna ock lätt uppstå deraf att vid insättningar endast namnet, ej insättarens hemort eller adress utsättes eller införes, då särdeles bland allmogen 100- ja 1000-tals personer inom landet kunna finnas med samma namn.

Hvad beskaffenheten af den anteckning som i kyrkoböckerna skulle ske beträffar, så synes den mig böra göras helt enkel, nemligen att när genom motbok styrkes att insättning i ränte- och kapitalförsäkringsanstalt skett för någons framtida understöd, skall för den person anteckning ske, men endast motbokens nummer och anstaltens namn deri insättningen blifvit gjord; deremot synes mig öfverflödigt införa summan eller insättningsdagen.

Utskottet åberopar ett Kongl. Bref af den 17 Januari 1851, hvaraf sig visar, att Styrelsen för Stockholms då nybildade ränte- och kapitalförsäkringsanstalt ansåg en åtgärd sådan som den nu ifrågavarande men i betydligt större utsträckning nödig, och anhöll hos Kongl. Maj:t om åläggande för vederbörande presterskap att verkställa dylika anteckningar, men denna anhållan blef afslagen, på grund deraf att de från Domkapitlen infordrade utlåtanden vore afstyrkande, derföre att presterskapet förmodades genom ett sådant åläggande blifva öfverhopadt af göromål.

Enär alltså behovet och nyttan af sådana anteckningar erkändes och förordades af de herrar och män, hvilka bildade Stockholms ränte- och kapitalförsäkringsanstalt 1851, huru mycket mer nu, när denna välgörande stiftelse utvecklat sin verksamhet inom *hela landet* till en, jag vågar säga, knappt anad höjd, särdeles de sednare åren, ty då motböckernas antal 1870 utgjorde 5,422 uppgingo dessa 1874 till 53,512. Kapitaltillgångarne hade samtidigt på 4 år tredubblats, eller från 1,799,575 kr. till 7,716,316; för närvarande lärer motböckernas antal uppgå till öfver 70,000.

Efter hvad man har sig bekant, är det nu på många orter som intresset för insättningar i ränte- och kapitalförsäkringsanstalter väckes och underhålles af och genom presterskapet, och man har anledning hoppas, att ett åläggande om sådan anteckning, hvarom nu är fråga, icke numera skall ogynnsamt upptagas af svenska presterskapet.

På grund af hvad jag anfört, får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta utfärda lämpliga ock till ändamålets vinnande erforderliga föreskrifter“.